

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 83/16
Luksemburg, 28 lipca 2016 r.

Wyrok w sprawie C-294/16 PPU
JZ / Prokuratura Rejonowa Łódź–Śródmieście

Państwo członkowskie wydające europejski nakaz aresztowania ma obowiązek zbadania, dla celów zaliczenia okresu zatrzymania odbytego w państwie członkowskim wykonującym nakaz, czy środki zastosowane wobec danej osoby w tym ostatnim państwie wywierają skutek w postaci pozbawienia wolności

Areszt domowy w wymiarze dziewięciu godzin na dobę połączony z dozorem za pomocą opaski elektronicznej co do zasady nie wywiera takiego skutku

Wyrokiem z dnia 27 marca 2007 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi–Śródmieścia w Łodzi skazał JZ na karę pozbawienia wolności w wymiarze trzech lat i dwóch miesięcy. Ponieważ JZ ukrywał się przed polskim wymiarem sprawiedliwości, został przeciwko niemu wydany europejski nakaz aresztowania. W dniu 18 czerwca 2014 r. JZ został zatrzymany przez organy Zjednoczonego Królestwa w wykonaniu tego europejskiego nakazu aresztowania.

W okresie od dnia 19 czerwca 2014 r. do dnia 14 maja 2015 r. JZ, który został zwolniony z aresztu za kaucją w wysokości 2000 funtów szterlingów (GBP), podlegał obowiązkowi przebywania pod podanym przez niego adresem zamieszkania w godzinach od 22.00 do 7.00, z zastosowaniem elektronicznej kontroli wykonania tego obowiązku. Ponadto na JZ nałożono obowiązek stawiennictwa w komisariacie policji, zakaz występowania o wydanie dokumentów umożliwiających podróż za granicę oraz nakaz stałego utrzymywania telefonu komórkowego w stanie włączonym i naładowanym. Środki te były stosowane do dnia 14 maja 2015 r., kiedy to zainteresowany został przekazany organom polskim.

Przed sądem polskim JZ domaga się zaliczenia okresu stosowania wobec niego w Zjednoczonym Królestwie aresztu domowego połączonego z dozorem elektronicznym na poczet kary pozbawienia wolności wymierzonej mu w Polsce. W tej kwestii powołuje się on na decyzję ramową w sprawie europejskiego nakazu aresztowania¹, która przewiduje między innymi, że wydające nakaz państwo członkowskie zalicza wszystkie okresy zatrzymania, zaistniałe w wyniku wykonania europejskiego nakazu aresztowania, do całkowitego okresu zatrzymania, które ma się odbyć w wydającym nakaz państwie członkowskim, jako skutek orzeczenia o pozbawieniu wolności lub wydania środka zabezpieczającego.

Sąd ten zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy pojęcie „zatrzymania” obejmuje także środki stosowane przez państwo wykonujące nakaz, polegające na elektronicznej kontroli miejsca pobytu osoby, której nakaz dotyczy, połączonej z aresztem domowym.

W dzisiejszym wyroku Trybunał przede wszystkim zauważył, że pojęcie „zatrzymania” jest pojęciem autonomicznym prawa Unii, które należy interpretować w sposób jednolity na całym jej obszarze.

Następnie wskazał on, że obowiązek zaliczenia okresów zatrzymania wynikających z wykonania europejskiego nakazu aresztowania do całkowitego okresu zatrzymania, które ma się odbyć w wydającym nakaz państwie członkowskim, zmierza do skonkretyzowania ogólnego celu

¹ Decyzja ramowa Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi (Dz.U. 2002, L 190, s. 1 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 19, t. 6, s. 34)

polegającego na zapewnieniu poszanowania praw podstawowych poprzez ochronę prawa do wolności danej osoby, a także skuteczności (effet utile) zasady proporcjonalności w zakresie stosowania kar.

Decyzja ramowa, nakładając obowiązek uwzględnienia wszystkich okresów zatrzymania osoby skazanej w wykonującym nakaz państwie członkowskim gwarantuje bowiem, by osoba ta nie pozostawała zatrzymana w okresie, którego całkowita długość – zarówno w wykonującym nakaz państwie członkowskim, jak i w wydającym nakaz państwie członkowskim – przekraczałaby okres, na jaki została orzeczona wobec tej osoby w wydającym nakaz państwie członkowskim kara pozbawienia wolności.

W tej kwestii Trybunał stwierdził, że decyzji ramowej nie można interpretować w ten sposób, że ogranicza się ona do nałożenia na wydające europejski nakaz aresztowania państwo członkowskie obowiązku zaliczenia tylko odbytych w wykonującym nakaz państwie członkowskim okresów osadzenia w zakładzie penitencjarnym i wyklucza okresy stosowania innych środków, które wiążą się z **pozbawieniem** wolności o skutkach porównywalnych do skutków osadzenia.

Pojęcie „zatrzymania” w rozumieniu decyzji ramowej **oznacza środek, który polega nie na ograniczeniu wolności, ale na jej pozbawieniu** i obejmuje ono, oprócz osadzenia w zakładzie penitencjarnym, każdy środek lub całokształt środków nałożonych na daną osobę, które ze względu na ich rodzaj, czas trwania, skutki i zasady wykonywania pozbawiają tę osobę wolności w sposób porównywalny z osadzeniem.

W konsekwencji **organ sądowy wydającego europejski nakaz aresztowania państwa członkowskiego jest zobowiązany do zbadania, czy środki podjęte wobec danej osoby w wykonującym nakaz państwie członkowskim należy zrównać z pozbawieniem wolności i uznać je tym samym za „zatrzymanie”**. Jeśli w ramach takiego badania wspomniany organ sądowy dojdzie do wniosku, że tak jest w istocie, to decyzja ramowa zobowiązuje go do zaliczenia na okres pozbawienia wolności wszystkich okresów stosowania tych środków.

W niniejszej sprawie, o ile środki stosowane w Zjednoczonym Królestwie wobec JZ z pewnością ograniczają jego swobodę przemieszczania się, o tyle nie są one do tego stopnia ograniczające, by wywierały skutek w postaci pozbawienia wolności i tym samym zostały zakwalifikowane jako „zatrzymanie” w rozumieniu decyzji ramowej.

Jednakże, ponieważ decyzja ramowa ogranicza się do ustanowienia minimalnego poziomu ochrony praw podstawowych osoby, której dotyczy europejski nakaz aresztowania, to nie stoi ona na przeszkodzie temu, by na podstawie samego prawa krajowego organ sądowy wydającego ten nakaz państwa członkowskiego mógł zaliczyć na okres pozbawienia wolności, jaki dana osoba ma odbyć w tym państwie członkowskim, całość lub część okresu stosowania wobec tej osoby przez wykonujące nakaz państwo członkowskie środków, które polegają nie na pozbawieniu wolności, lecz na jej ograniczeniu.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793